

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1950 június 13. kedd.

A R A 4 L E J

VII. ÉVFOLYAM, 135. SZAM.

Köszöntjük a RDNSz második kongresszusát

Szép hazánk minden részéből, a Fekete-tenger partjától a Bán-ság lapályáig, zúgó gépek városából és kárpáti falvakból viszik a vonatok a dolgozó asszonyok választott küldöttét Bukarestbe, a fővárosba. Üzemek munkásnői, falvak dolgozó parasztságai, háziasszonyok és értelmiségi nők legjobbjai találkoznak Bukarestben, hogy a kongresszus emelvényéről kiáltás világgá gyűlöletüket a háborúra uszító imperialisták ellen, elszánt, harcra akarókat a béke megvédésére. Szocializmust építő Népköztársaságunk millió és millió asszonyát képviselik ők, nemcsak a Romániai Demokrata Nők Szövetségébe tömörült öntudatos nőket, hanem minden becsületes asszonyt és leányt, minden anyát és feleséget, aki a békeért harcol, aki kész áldozatok árán is megvédeni hazáját, családját, jövőjét, gyermekeit virágba nyíló, szép életét.

Több mint két évvel ezelőtt, 1948 februárjában is kongresszusra gyűltek a nők Bukarestben. Egységes szervezetük, a RDNSz megalakulása volt az az ünnepi alkalom, amely találkozóra hívta akkor országunk asszonyait. Több mint két évvel ezelőtt csak a legutódatosabbak, politikailag legfejlettebbek értették meg, milyen nagy felelősséget, sokrétű kötelezettséget ró a nőkre az elnyert szabadság. Két év alatt népi demokráciánk gyorsütemű fejlődésével párhuzamosan, hatalmas léptekkel haladtak előre a nők is. Fejlődésük feltételeit a Román Munkáspárt biztosította, ő irányítja éber figyelemmel és szerető gondoskodással lépteiket, a Párt segíti a nőket, hogy harcra képesek legyenek a szocializmus építésére és a béke megvédésére folyó küzdelemben.

A június 14-16-án Bukarestben tartandó második kongresszuson hazánk asszonyai nagy eredményekről számolhatnak be. Első és legszámbottevőbb eredmény: a nők szerves bekapcsolódása a szocializmus építésének nagy művébe. Mind nagyobb és nagyobb számban foglalják el a nők a termelés minden ágában az őket megillető helyet. Példaképek a szovjet nő, aki meggyőzően bizonyítja, milyen rendkívüli teljesítményekre képes a keftős elnyomás alól felszabadult, az öntudat magas fokára emelkedett nő.

Munkásnőink az üzemekben nap mint nap bizonyítják, hogy az egyenjogúságot nyert nő, valóban méltó arra, hogy férfitársával együtt, a szocializmus hősi építője legyen. Szocialista versenyrel emelik a termelés mennyiségét, elmunkásolták a nőket, egyszerű teljesítményeikkel biztatják ösztönzik társnőiket. Cinea Mária már harminnégy szövetségben dolgozik, példáját követi Matei Parascihva és serény kezeivel harminc szövöget munkáját irányítja. A szovjet munkamódszerek alkalmazásával olyan eredményt érnek el, amilyent — nem is olyan régen még — lehetetlennek hitték munkásaink. A terv teljesítése és túlszárnyalása érdekében új és új munkaterületeket foglalnak el. Keresztes Mária és Román Fruzina leszállanak a bányába, Gáll Erzsébet köműves lesz, Zamfir Eugenia pedig, a „Vasile Roaita” üzem

első női kovácsa, másodpercenként egy kalapácsütéssel járul hozzá állami tervünk győzelméhez.

A szocializmus építése falun is megkezdődött. Kemény munkát, elszánt harcot folytatnak a falvak dolgozói a parasztság jólétének megteremtéséért. Minden újabb kollektív gazdaság megalakulása, egy-egy győzelem az osztályellenség, a falu kizsákmányolóival szemben. Ebben a harcban, amelyet a Román Munkáspárt vezet és amelyben a munkásosztály határozó segítségét ad a falu dolgozóinak, felsorakoznak a nők is és bizonyítják, hogy közülük egyre többen értik meg a falu szocialista átépítésének szükségességét, egyre többen fogják fel, hogy a mezőgazdaság kollektívizálása legszemélyesebb érdekük, életük javulását, gazdagodását szolgálja.

Zidaru Mária, a palfalvi „Lemán Zászlaja” kollektív gazdaság elnöknője egész dolgozó parasztságunk büszkesége lehet, neve a kitüntetettek névsorát díszíti: a vezetés alatt működő kollektív gazdaság az egész országban elsőként teljesítette a vetési tervet. Az ő példáját ezer és ezer asszony követi ma az aratásra készülő munka lázában, olyan erősek, olyan bátrak és szorgalmasak akarnak lenni, mint Zidaru Mária.

A RDNSz második kongresszusának előkészületei mozgósították a nők széles tömegeit. Harminckétezer irányító járta be az országot és magyarázta meg az asszonyoknak a kongresszus nagy, nemzetközi jelentőségét. Megvilágították asszonyaink előtt, hogy ez a kongresszus, a békeért küzdő, világméretűben szervezett erő újabb megnyilatkozása. Hogy szavunkra mind a négy világtáj asszonyai éberrel figyelnek és harcra készen állnak, a szocializmus építésére és a béke megvédésére folyó küzdelemben.

A Romániai Demokrata Nők Szövetségének felhívására fokozott munkalendülettel válaszoltak a nők. Üzemekben, szántóföldeken, irodákban, laboratóriumokban és iskolákban a kongresszus tiszteletére önkéntes munkát vállaltak asszonyaink. Száz és százezer háziasszony sokmillió önkéntes munkaórával járult hozzá a béke biztosításához. A munkának ez a lendülete bizonyítja, hogy Népköztársaságunk asszonyai tudják és átérzik, milyen nagy rang, milyen kiemelt tisztség a Szovjetunió vezető békétábor soraiban, a hős szovjet asszonyok oldalán, a sztálini béke-zászló alatt menetelni.

A RDNSz kongresszusa hatalmas, az egész ország asszonyait átfogó békéltetés. Szavuk beszúrnyalja hazánk minden hegyét-völgyét, átcsap határainkon, hogy egyesüljön a népi demokráciák háború ellen tiltakozó asszonyainak szavával, hogy erősítsen a kapitalista és gyarmati országok elnyomott asszonyainak felszabadulási harcát.

A gyermekek életéért küzdő anyák és asszonyok hangja, a Szovjetunió vezető legyőzhetetlen békétábor legimélyebb zengésű, legfélelmesebb hangja kell, hogy legyen.

LÁTO ANNA

Dolj és Vlasca megyében már aratják az árpát

A szovjet technika módszerei szerint vetett és ápolított őszi árpát már aratják a doljmegeyi Afumati állami gazdaságban. Az árpavetés 130 centiméter magasságot ért el. 80-100 szem van egy-egy kálásban. A porteresi körzetben június 7-én kezdték meg 10 hektár aratását és 10 hektár learatott árpát már ki is csépeltek.

Vlasca megye egyes járásában beérett az árpavetés. Az archai és comanestii járásokban már hozzá is kezdenek az aratáshoz.

Készülünk az aratásra

Torda megyében a cséplőgépek 70 százalékát megjavították

A betakarítási munkálatok előkészítésében dolgozó földműveseink egyre nagyobb eredményeket érnek el. Az utóbbi jelentések arról számolnak be, hogy már több községben befejezték az első kapálást, megjavították a cséplőgépeket, traktorokat s befejezéshez közeledik a második kapálás is.

Torda megyében

az őszi és tavaszi szalmagabonák gyomlálását befejezték. A kapánövénnyek közül másodszor a babot 24,77, a kukoricát 15,88, a napraforgót 15,3, a cukorrépat 11,61 százalékban kapálták meg. A mezőgazdasági gépek, szerszámok megjavítását 70 százalékban teljesítették.

Márcmaros megyében

a gyomlálás, munkálatokat 85, az első kapálást 95 százalékban teljesítették. A cséplésre való előkészületekben a traktorok javítását 33, a benzinmotorok javítását 33 és a cséplőgépek javítását 45 százalékban teljesítették.

A gépjavítási munkálatok szervezését, ellenőrzését a megyei ideiglenes bizottság végzi. Az ellenőrzések során Felsőkálinalván leleplezték Jurea és Tuma cséplőgéptulajdonos kulákokat, Jód községben Orzov László kulákokat, akik cséplőgepeket nem javították meg a kitűzött időre. Az ideiglenes bizottság kötelezte a szabotáló kulákokat, hogy gépeiket a legközelebbi időn belül hozzák rendbe.

Beszterce megyében

a napraforgó első kapálását 94,52, a babot 91,72, a kukoricát 91,84 és a cukorrépa kapálását 91,31 százalékban teljesítették.

Beszterce megyében a mezőgazdasági gépek és szerszámok javításában is jelentős eredményeket értek el. Június 10-én a traktorok javítását 56,60, a cséplőgépek javítását 56,45 és a gőzgépek javítását 66,66 százalékban teljesítették.

Megalakult Kolozsváron az első takarékosági brigád

UJABB KÉT SZAZALÉKOS MINŐSÉGVÁLTÁST VÁLLALTAK A „HERBÁK JÁNOS” MŰVEKNÉL

KOLOZSVAR. — A lábbelik önköltségi árának csökkentése, a nyersanyag gazdaságos felhasználása érdekében a „Herbák János” művek civilszabászatának dolgozói a napokban értekezletet tartottak, amelyen megvitatották az üzem első takarékosági brigádját. A borszabászok közül K. I. lencen, a bélésszabászok közül pedig ötven jelentkeztek a takarékosági brigádba. A csoport tagjai a szabásnál 1,5 százalékos anyagmegtakarítást vállaltak és ígérték, hogy 2 százalékkal javítják a minőséget az eddigiekhez viszonyítva és a munkafegyelmet százszázalékosan megerősítik az osztályon.

Megalakulása után a takarékosági brigád versenyre hívta a stanceráj I. és a bakancsszabászat dolgozóit, hogy válasszák meg ők is takarékosági brigádjukat. Mert a tervszerű és takarékos anyaggazdálkodással hozzájárulnak az állami terv második évenygyedének sikeres végrehajtásához és ezzel a dolgozók életszínvonalának növeléséhez is: több és lényegesen olcsóbb lábbelivel láthatják el a városi és falusi dolgozókat.

Ugyanezen a napon a gyári versenytudóban a varroda I. dolgozói is értekezletet tartottak, amelyen kérést tettek a bacau „Partizanul” cipőgyár versenyfelhívására vállalt teljesítményeket megállapították, hogy a vállalásokat eddig csak részben teljesítették. A verseny június 30-ig tart, s hogy addig behozhassák lemaradásukat, a varroda I. minőség brigádját, amely május 1-én elbrigádként tűnt ki, üzem belüli versenyt indított. Versenyre hívta az üzem valamennyi minőségi brigádját, a minőség 2 százalékos növelésére, hogy ezzel elérhessék a vállal 94 százalékos minőséget.

Szántóföldet, épületeket és más javakat kapott az államtól 87 kollektív gazdaság

A kollektív gazdaságokba egyesült szegény- és középparasztok támogatása céljából a minisztertanács elhatározta, hogy az állam földtulajdonából szántóföldet, épületeket és más javakkal lát el 87 kollektív gazdaságot.

Kolozs megye Légen községben a „23 August” kollektív gazdaság 89,12 hektár szántóföldet, két szobás házat, istállót, csúrt, kukorica garét és nyári konyhát, Tótházán az „Uj Élet” kollektív gazdaság pedig 61,59 hektár szántóföldet kapott a minisztertanács határozata alapján.

ORSZÁGUNK minden téjáról

MOZGÓ GÉPJA-VITÓ-MŰHELYT KAPTUNK A SZOVJETUNIÓBÓL

A konstancai mezőgazdasági gépközponthoz a napokban érkezett meg a Szovjetunióból küldött mozgó javítóműhely. A mozgó műhely villamoshajtású esztergápadal, hegesztőkészülékkel, fúrógéppel, akkumulátor-töltővel, marógépekkel és egyéb műszerekkel van felszerelve. A mozgó javító-műhely révén lehetővé vált, hogy késedelem nélkül megjavítsák a távolabbi vidékek mezőgazdasági gépparkját is.

VILLAMOSITANAK ÉS RÁDIOSITANAK TÖBB FALUT

Arad megye több járásában villanyvezetékekkel szerelnek. Jó útemben halad a munka a Pankota—Szőlös—Sikula, Gurba—Kerülös szakaszon, ahol eddig 12 kilométer hosszúságban szerelték fel a felső vezetékkel. Muszka—Magyarád és Agris községekben is folyik a villanyvezetékek felszerelése. A Szentanna—Komlós szakaszon rövidesen bekapcsolják az áramot. A vonalszerelési munkálatok közel 70 százalékban elkészül-

tek. Csupán Szentanna községben közel ezer házba víz világosságot az áram. A szentannai traktor- és gépparknak már van villanya és rövidesen az „Uj Élet” kollektív gazdaságban is kigyúlnak a villanylámpák. A villamosítással egyidőben rádióztják a falvakat. A dolgozó földművesek lakásaikba felszerelt hangszórók segítségével hallgathatják a rádióadásokat.

HERKULESFÜRDŐ VÁRJA A DOLGOZÓKAT

Herkulesfürdőn felkészültek a pihenésre érkező dolgozók fogadására. Május közepéig teljesen rendbehozták a Floria, Cloșca és Crisan fürdőket és a 2. számú pavillont. Az idén 10.350 dolgozó, valamint jelentős számú hadirok-kant és katona nyaral a fürdőhelyen.

DECEMBERRE FEJTI A SZENET BARTHA JÓ. ZSEF CSOPORTJA

Zsilvögyében a szocialista verseny már nem kampány jellegű. Az egész szénmedencét átfogó verseny során minden nap új és új eredmények születnek. Bartha József lüpnői bányász csoportja legutóbb november 2-ik felőre

kezdett termelni. Már akkor háromszor-névszer annyi szenet termelt, mint az előirányzat. Sikerein felbuzdulva még lendülete-sében kezdett dolgozni és így, napi teljesítményét sikerült a norma hat-hétszeresére emelni. Bartha József csoportja ma már decemberre fejeti a szent.

IRÁNYÍTÓ ISKOLÁK ÉS BETŰVETŐ TANFOLYA. MOK

A RDNSz ebben az évben 263 irányító iskolát szervezett, ebből 13 magyar nyelvűt. A megyei szervezetek aktivistáinak alapos kiképzésére ezenkívül még 3 román nyelvű és 1 magyar nyelvű káderiskolát is létesített a RDNSz központi bizottsága 1948-ban. A RDNSz 292 betűvető tanfolyamot létesített, 9534 résztvevővel, míg 1950-ben a tanfolyamok száma 6669-re, a hallgatók száma pedig 197015-re emelkedett. Tavaly az ország városában és falvaiban 28.060 olvasóköri működött. Ezzel szemben ebben az évben az olvasóköri száma 40.522-re emelkedett, amelyeken 422.745 asszony vesz részt.

Trygve Lie, az ENSZ főtitkárának levele és memoranduma

NEW-YORK. — (Agerpres.) Az Egyesült Nemzetek Szervezetének titkársága nyilvánosságra hozta annak a levélnek szövegét, amelyet Trygve Lie, az ENSZ főtitkára intézett az Egyesült Nemzetek Szervezete valamennyi tagjához. Trygve Lie levelében rámutat arra, hogy kidolgozott egy memorandumot, amely pontokat tartalmaz a béke elérésére az Egyesült Nemzetek Szervezete útján és „ezt a memorandumot” személyesen nyújtotta át április 20-án Trumannak, az USA elnökének, április 28-án Attlee brit miniszterelnöknek, május 3-án Bidault francia miniszterelnöknek és május 15-én Sztálin generális-szimusznak, a Szovjetunió miniszterelnökének.

Alkalmam nyílt arra, hogy a memorandum pontjait megvitassam a fentemlített kormányfőkkel és az említett kormányok több más vezetőjével, így Achesonnal, az USA külügyminiszterrel, Bevin brit külügyminiszterrel, Schuman francia külügyminiszterrel, Molotovval, a Szovjetunió miniszterelnökkel, Visinszkij-vel, a Szovjetunió külügyminiszterével.

Trygve Lie levelében azt állítja, hogy a megbeszélésekből „azt a szilárd meggyőződést vontam le, hogy az ENSZ továbbra is alapvető tényező marad ezeknek a kormányoknak külpolitikájában és lehetségesnek bizonyulhat a tényleges tárgyalások újrafelvétele egyes, eddig meg nem oldott kérdésekre vonatkozólag. Teljesen nyilvánvaló, hogy bármiféle észrevehető előrehaladás mindaddig nem érhető el, míg az ENSZ tagjai között éles ellentét áll fenn a Kínai Köztársaság, a Biztonsági Tanács egyik, állandó tagja képviselőjének kérdésében. Ezt a kérdést feltétlenül rendezni kell.”

Trygve Lie levelében továbbá emlékeztet arra a felhívásra, amelyet a Nemzetközi Vöröskereszt Bizottság 1950. április 20-án intézett a háború áldozatainak védelmét célzó genfi egyezményeket aláíró magas felekhez, hogy kövessék el minden tőlük telhetőt, hogy megegyezés jöjjön létre az atombomba betiltásáról.

Az ENSZ titkársága nyilvánosságra hozta Trygve Lie „Azok a kérdések, amelyeket a békének az ENSZ útján való előérését célzó huszöt éves program kidolgozásánál figyelembe kell venni” című memorandumát.

A memorandum így kezdődik: „Mint főtitkár, szilárd meggyőződésem, hogy feltétlenül szükség van újabb, nagyarányú erőfeszítésekre, hogy véget vessünk az úgynevezett „hidegháborúnak” és a világot ismét olyan útra vezessük, amely nagy reményt nyújt a tartós békére. A nemzetközi bizalmatlanság fokozódásának légkörét el lehet osztani és egy új háború okozta általános szerencsétlenség veszélyének elejét lehet venni, ha teljes mértékben felhasználjuk a megbékélés és a béke konstruktív megszilárdításának azokat a lehetőségeit, amelyeket az ENSZ alapokmánya tartalmaz. E lehetőségek felhasználása végső eredményként biztosíthatja a békét, ha mi arra támaszkodva fogunk vélekedni, hinni és cselekedni, hogy lehetséges a békés együttélés az összes nagyhatalmak és az általuk képviselt különböző gazdasági és politikai rendszerek között, ha a nagyhatalmak készek arra, hogy tényleges tárgyalásokat kezdenek nem a pusztán megbékélés szellemében, hanem saját érdekeik felismerésének és valamennyi fél józan belátásának szellemében.

Az emberiség jelentékeny többségének egyik általános, univerzális eszköze az ENSZ. Az Egyesült Nemzetek Szervezete lehetőségeinek türelmes építő és tartós felhasználása meghozhatja az igazi, tartós és

általános békét.” Majd 10 pontban foglalja össze Trygve Lie különböző javaslatait.

Az ENSZ főtitkára azt javasolja, hogy a Biztonsági Tanács tartson időszakonként üléseket a tagállamok külügyminisztereinek, kormányfőinek, vagy kormányok más tagjainak részvételével, egyúttal fejlesszék tovább és használják fel az ENSZ egyéb eszközeit közvetítések és nemzetközi vizályok megoldására irányuló tárgyalások céljából.

Trygve Lie véleménye szerint „feltétlenül biztosítani kell az ENSZ-közvetítéseket és békéltetőket célzó eszközeinek további fejlesztését, ideértve annak a rendszeres gyakorlatnak visszaállítását, hogy az öt nagyhatalom képviselői nemhivatalos tanácskozásokat folytassanak.

Az ENSZ főtitkára javasolja, hogy tegyenek új kísérletet nemzetközi atomenergia-ellenőrzési rendszer létrehozására, amely lehetővé teszi az atomenergia háborús célokra való felhasználásának megakadályozását és előmozdítja az atomenergia békés célokra való felhasználását.” A javaslatok között szerepel a fegyverkezési

verseny beszüntetésére irányuló erőfeszítés, nemcsak az atomfegyver terén, hanem a többi tömegpusztító fegyverrel és a szokásos fegyverekkel kapcsolatban is.

A Biztonsági Tanács rendelkezésre bocsátandó fegyveres erők kérdésében Trygve Lie „újabb komoly erőfeszítéseket” javasol a megegyezés érdekében. A főtitkár javasolja, hogy mielőtt észszerű és helyes intézkedéseket tegyenek az ENSZ-fajság egyetemessé tételére. A jelenleg felvételt váró 14 országot véleménye szerint kivétel nélkül fel kell venni, akár csak a többi országokat is, amelyek a jövőben érik el függetlenségüket.

A memorandum végül Trygve Lie javaslatát tartalmazza arra a szerepre vonatkozólag, amelyet nézete szerint az ENSZ-nek be kell töltenie a gazdasági fejlődés, a magasabb életszínvonal, a gazdasági és szociális haladás feltételeinek biztosítása, az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartása, a gyarmati és félgymarmati népek fejlődése és a nemzetközi jog átdolgozása érdekében.

Az amerikai kormány újabb fasiszta terror-intézkedése

WASHINGTON. — (Agerpres.) Bebüntözték újabb 11 amerikai antifasiszta vezetőt, mivel 1946-ban, mint „Az antifasiszta menekültek bizottságának” vezetőségi tagjai, megtagadták az amerikaiellenes tevékenységét kivizsgáló bizottságnak bemutatni azoknak a személyeknek a névsorát, akik hozzájárultak a spanyol fasiszma áldozatai részére létesített pénzalaphoz.

Az ellenük hozott ítélet június 7-én jogerőssé vált, mivel az Egyesült Államok legfelső bírósága elutasította a 11 antifasiszta vezető fellebbezését.

Edward Barsky dr., a bizottság elnöke megkezdte hat hónapi börtönbüntetésének letöltését. A többi 10 elítélt között, akik megkezdtek három hónapi börtönbüntetésüket, ott találjuk Howard Fast jólismert regényíróját, Jakob Auslender és Louis Miller orvosokat, James Lustig és Charlotte

Stern szakszervezeti vezetőket, Ruth Leider és Hary Justiz ügyvédek, valamint Manuel Magana-t, Lyman Bradley tanárt és Marjory Chodorov-ot.

A 11 antifasiszta vezetőt a börtönbüntetés mellett egyenként 500 dollár pénzbüntetésre is ítélték.

A fellebbezési tárgyalás előtt a 11 haladó amerikai állampolgár sajtóértekezletet hívott össze, amelynek keretében Barsky dr. kijelentette: „Elítélésünk indoka egyedül az Egyesült Államoknak abban a kísérletében keresendő, amely szerint az általa előkészített háború érdekében támogatja a spanyolországi korhadó kapitalista rendszert.

Mialatt a 11 antifasiszta vezetőt a börtönbe vezették, a spanyol polgárháború veteránjai, a „Lincoln amerikai brigád” tagjai, tiltakozással tüntettek a Fehér Ház előtt.

A TASS-iroda közleménye a japán hadifoglyok hazaszállításáról

MOSZKVA. — (Agerpres.) A TASS-iroda közleményt adott ki azokkal a rágalmakkal kapcsolatban, amelyeket amerikai és japán vezetőkörök a külföldi reakciós sajtóban terjesztenek a Szovjetunióban tartózkodó hadifoglyok létszámáról. Ezzel szemben a Szovjetunió minisztertanácsa részéről a hazatelepítési ügyekkel megbízott igazgatóság már 1949. május 20-i nyilatkozatában közölte, hogy a japán hadsereg fogásába ejtett 594.000 katonája és tisztje közül 1949. május 1-ig 418.166 embert hazaszállítottak Japánba, nem számítva azt a 70.880 embert, akik közvetlenül a harci cselekmények térségében szabadon engedtek.

A TASS-iroda 1950. április 22-én hivatalosan közölte, hogy az 1949. május 1. után még a Szov-

jetunió területén maradt 85.000 japán hadifogly hazatelepítését befejezték, kivéve 1487 háborús bűncselekmények miatt elítélt hadifoglyot, továbbá 9 beteg és 971 japán hadifoglyot, akiket a kínai néppel szemben elkövetett bűncselekményekért a Kínai Népköztársaság kormányának rendelkezésére bocsátottak.

A TASS-iroda felhatalmazást kapott, annak közlésére, hogy a külföldi körök által terjesztett koholt közlemények, mintha nagyobb létszámú japán hadifogly maradt volna a Szovjetunióban, rosszindulatú és rágalmazó jellegűek és azt a célt szolgálják, hogy elvonják a japán nép figyelmét az USA-nak Japán gazdasági és politikai leigázására irányuló politikájáról.

Ítélet a prágai kémperben

PRÁGA. — (Agerpres.) A hazafelkeltés vádjával prágai kémperben csütörtökön elhangzott a vádbeszéd az ügyész vádbeszédében hangszöveg, hogy ez a per vádbeszéd az imperialisták ellen. A vezető szerepet a népi demokratikus Csehszlovákia elleni aknamunka irányításában az ötödik hadosztály megszervezésével az amerikai diplomaták játszották, akiket ez a per leleplezett. Az ügyész hangsúlyozta, hogy az árulók hadserengetéküli tábornokok voltak. A vádlottak között egyetlen dolgozó sincsen, mindannyian a reakció ellenes képviselői.

Az ügyészek a legszigorúbb ítélet kimondását kérték a hazafelkeltés vádjával. Az utolsó ta-

nukihallgatások után, amelyek a vádlottak ellen emelt vádakat mindenben megerősítették a késő éjszaka órákban a bíróság elnöke a következő ítéletet hirdette ki:

Dr. Milada Horakova, Jan Buchal, dr. Oldrich Peol és Zavis Kalandra vádlottakat halálra ítélték. Dr. Josef Nestaval, dr. Jiri Heida, Frantisek Preucil és Antonio Kleinanova vádlottakat életfogytig tartó fegyházra, dr. Bedrich Hostokát 28 évi, dr. Zdenek Peskát 25 évi, dr. Jiri Krizeket 22 évi, Frantiska Zeminovát 20 évi és Vojtech Dundrt 15 évi fegyházra ítélték. Valamennyi elítélt vagyonát az állam javára elkobozták.

Agyag és porcelán

SZOVJET DRÁMA BEMUTATOJA VAL VIZSGÁZNAK A MAGYAR MŰVÉSZETI INTÉZET MOST VÉGZŐ SZÍNÉSZ-HALLGATÓI.

Június 14-én, szerdán este 8 órai kezdettel az Allami Magyar Színházban a Magyar Művészeti Intézet most végző színésznövendékeit Kolozsvárott még nem játszott szovjet színművet mutatnak be: A. Grigulis szovjet író „Agyag és porcelán” című darabját. Ebben a darabban a Magyar Művészeti Intézet színművészeti karának hallgatói újabb bizonyosságot tesznek képességeikről, a nemrégiben sikeresen lezajlott „Ej-jeli menedékhely” bemutatója után. Az 1946—47-ben játszódó szovjet dráma színrehozásával a szocialista realista színjátszás útján való előhaladásuknak fogják újabb bizonyítékot szolgáltatni.

A mult polgári színésznevelésének vizsgálódásain rendszerint avult, elcsépett színpadi termékek szerepeltek, hogy ezeknek egyes szerepeiben a vizsgázó növendékek leutánozhassák ismert színészek alakítását. A mi színészképzésünk alapját képező szovjet színésznevelésnek Sztaniszlavskij óta egyik legfontosabb alapelve, hogy a színész nem reprodukáló, hanem alkotó művész, aki — miközben szerepét alakítja — önmagának és a környező társadalomnak alakításához és fejlődéséhez is cselekvőben hozzájárul. Ebben a tevékenységükben, alakító munkájuknak egy új szakaszában állítja az „Agyag és porcelán” előadása fiatal színészje-

lőitjeinket a közönség elé, hogy a darab mondanivalóján keresztül jutassák kifejezésre a mindannyiukban alakuló, érlelődő új embert. Így a vizsga nem csupán mesterségbeli felkészültségük, de bizonyos mértékig új típusú színészi minőségük próbája is lesz.

Az „Agyag és porcelán” a szovjet embernek a munka iránti felelősségteljes és ha kell önfeláldozásra is kész új magatartását tükrözi, kapcsolatban a nagy háború utáni újjáépítéssel, a sztálini ötéves tervvel. A színpadi cselekmény alakulása során nehéz megpróbáltatásokon megy keresztül egy lett porcelángyár, a természettel, az elemekkel és az emberek gondolkodásában megbuvó polgári maradványokkal vívott küzdelemben, de a gyártást és ezzel az ötéves terv ügyét győzelemre viszik azok, akik tudják, hogy az élet harc, egy jobb, egészségesebb új világért, s benne az új emberért.

Harminc szereplőt mozgat ez a nagyszerű darab, Tompa Miklós rendező tanár vezetésével és irányításával. A nagybűvű szerepek a vizsgázó negyedévesek kezében vannak, de kiegészítőül az alsóbb évfolyamok számos fiatal hallgatója is szerepel. A nálunk még szokatlan bemutató számba menő vizsgálódás nagy érdeklődésre tart számot.

Tervszerű munkával javítják a tanulmányi előmenetelt a máramarosszigeti iskolákban

MÁRAMAROSSZIGET. — (Tudósítónktól.) A tanév első negyede. Máramarosszigeten mind az elemi, mind a középiskoláknál gyengének bizonyult. Voltak olyan osztályok is, ahol az elégtelenség minősített tanulók száma meghaladta a 30 százalékot. Így például a tanítóképző ötödik osztályában, a román vegyesliceum V. és VI. osztályában, a 2. számú magyar iskolában, vagy az ukrán liceum V. osztályában.

A közoktatásügyi minisztérium rendelete és a „Scanteia” 1950. április 20-i számának vezércikkje felvetette a gyenge tanulók tanulmányi előmenetelének megjavításának kérdését. Ezt követően az összes máramarosszigeti iskolák igazgatói és gondnoki tanügyi gyűléseken, az osztályfőnökök pedig saját osztályukkal dolgozták fel a kérdést. Ebben a munkában belekapcsolódott az IMSZ is. A megbeszélések nyomán május 1. tiszte-

letére szocialista verseny indult az összes máramarosszigeti iskolákban. A verseny, amely még ma is tart, célul tűzte ki a gyenge tanulók megsegítését, a fegyelm és pontosság fokozását a diákok és tanárok részéről egyaránt. A versenyt 9 tagból álló bizottság irányítja és ellenőrzi naponta. A bizottság hetenként összeül, kielemezi a munkát, megállapítja a gyengéseket és intézkedik a hibák kiküszöböléséről. Egy hónap leforgása alatt a verseny eredménye is mutatkozni kezdett. Megállapították, hogy az utóbbi időben a tanulók jobb jegyeket értek el és az elégtelenség száma csökkent. A román vegyesliceumban például megerősödtek a gyenge tanulók. Így sikerült részben kiküszöbölni azokat a komoly hibákat, amelyeket az év elején követtek el, az ellenőrzés és irányítás, valamint a munka megszervezésének hiánya folytán. (a. m.)

A villamosipari szakiskola várja az új növendékeket

A kolozsvári villamosipari középiskola a tanügyi reform egyik vívmánya. Az iskola feladata a villamosipar fejlesztéséhez szükséges szakkaderek képzése. Mint ahogy Népköztársaságunk is a villamosítás útjára lépett, villamos technikusokra egyre nagyobb szükség van.

A villamosipari középiskola, amely román és magyar tagozattal működik, négy éves. Olyan kádereket nevel, akik a termelő munkában villamosteknikusok, villamos gépeket és műszereket gyártó üzemek vezető technikusai lesznek, vagy pedig műgyegetemen folytathatják tovább tanulmányukat.

Az 1950—51. tanévben az első évfolyam mindkét tagozaton 70—70 tanulóval fog működni. A román tagozat második évfolyamának kiegészítésére intézetünk felvesz még 23 tanuló, azok közül, akik valamely elméleti iskola VIII. osztályát, vagy valamely technikai középiskola I. osztályát elvégezték.

Az iskolába való felvétel vizsga alapján történik. E vizsgák a nyár folyamán és ősszel zajlanak

le a következő tantárgyakból: írásbeli román, illetve (magyar anyanyelvű tanulók számára) magyar nyelv és mennyiség. Szóbeli román és magyar nyelv, mennyiség, alkotmánytan, fizika, kémia, történelem és rajz. A nyári vizsgaidőszak július 3-án kezdődik. Az őszi vizsgaidőszakra későbbi rendelkezések jelennek meg. A felvételi vizsgára való jelentkezés június 1-től a vizsgák kezdetéig tart. A felvételre a kérvényen kívül a következő iratok szükségesek: születési anyakönyvi kivonat, állampolgársági bizonyítvány, iskolai bizonyítvány, ujjraoltási bizonyítvány, szülői vagy eltartói vagyoni állapotát igazoló igazolvány. Ez utóbbi az illetékes néptanács ideiglenes bizottságának pénzügyi osztálya bocsátja ki. A fizetés alkalmazottak gyermekei az illető üzem vagy vállalat által bocsátott és a szakszervezet által látalmazott bizonyítvánnyal igazolják eltartóik jövedelmét.

Az intézet 200 tanuló — vidéki munkások és szegényföldművesek gyermekeit — a bennlakásban helyez el.

Szatmár megyében az üzemi dolgozók segítik a betakarítás előkészítését

SZATMÁR. — (Tudósítónktól.) Szatmár megyében az ideiglenes bizottság gondoskodik, hogy a mezőgazdasági gépek, szerszámok az aratás beállta előtt üzemképes állapotba kerüljenek. Ennek érdekében a Román Munkáspárt Központi Vezetősége és a RNK minisztertanácsa határozatának megfelelően, alapos munkatervet készít. Még mielőtt hozzákezdtek volna a javítási munkálatokhoz, számbavették a hiányzó alkatrészeket és azok beszerzésére megtették a szükséges intézkedéseket.

A gépjavítási munkálatokban nagy segítséget nyújtanak a szatmári üzemek dolgozói is. Az „Unió” gyár munkásai 12 eséplőgarnitúrát, a vasúti műhelyek dolgozói kilenc erőgépet és a gépkecsiszorító üzem dolgozói hat traktort javítanak meg. Az állandó javító központokon ki-

vül Bikszád községben az IPEIL három eséplőgép és két lokomobil javítását vállalta. Az avasfölsőfalusi villanyüzem 2 eséplőgépét és 1 lokomobil, a nagybányai „Október 17.” üzem munkásai pedig nagyobb számú mezőgazdasági szerszámot javítanak meg. Az utóbbi napokban gép- és szerszámjavító központokat létesítettek a nagysomkúti villanyüzemben, a színérváraljai élesztőgyárban, az erdődi malom és több kisüzem műhelyeiben. A szatmári „Unió” gyárból, a „Szeptember 1.” üzemből és a vasúti műhelyekből szakembereket, technikusokat küldtek a kisebb üzemekbe, hogy a eséplőgépek megjavítása minél előbb befejezést nyerjen. Az állandó műhelyeken kívül Szatmár megyében három mozgóműhely végzi a gépjavítási munkálatokat.

GEREND. — (Kiküldött munkatársunktól.) A felkelő nap első sugara ezüstösen ragyog a gyöngyharmatos fűszálon és a faleveleken. A kollektív gazdaság kaszás-brigádja már jó darabot levágott. Hozzáfogtak a második pászmahoz is. Korán nekikezdték, mert a reggeli hűsön jobban járja. A harmaton töbhet levág az ember, mint egész nap, mikor már fűbeszáradt a kasza.

— A terménybetakarításnál bizony meg kell fogni a dolog végét, mert ez nagyon fontos munka. A kaszálás meg a terménybetakarításhoz tartozik — mondja Décsői János, a kollektív gazdaság egyik tagja, aki a csapat élén vágja a fűvet. Utána

HARMONIZMOS KAR LENDITI A KASZÁT.

Suhogva, harsogva dölnek, szaporodnak a rendek.

— A horbély borotvája kis-miska amellet, ahogyan vágnak ezek a kaszák — jegyzi meg Mezei Ferenc, a brigád vezetője.

— Hát bizony jók ezek a kaszák, látszik rajta, hogy szövetkezeti kasza — helyesel Décsői János, aztán fűvet markol, végigtörli a kaszáját, nyelét végére állítja, fenni kezdi az élet. Utána 15 fenékö cseng-peng szaporán. Majd újra nekilendülnek.

— Nem is egészen az, hogy szövetkezeti kaszák — szólal meg Pap Alexandru az első vágás után — hisz a szövetkezetből régen is kaptunk. De ezeket már az egyéves terv alatt csinálták a munkások. Ezekben a kaszákban érezzük azt, hogy a munkások már sokat adnak a minőségre. Látják, még így is segítnek rajtunk. A legjobb acélból csinálják a kaszát és így mi is könnyebben dolgozunk.

Mire a nap egy ölnyit hágott az ég peremén, az első brigád többi csoportjai is munkához

láttak. Az első csoport a tegnap befejezte

A KRUMPLI MÁSODIK KAPALÁSÁT

es a töltögetést is. A második és harmadik csoport a cukorrépat egyezte és a tavaszi gabonavetéseket gyomlálta. Ez a két csoport is végzett a munkával. Ma reggel valamennyien a kukoricába állnak be.

A kukoricások között két fénylőszőrű per huzza a gépkupát. Így szaporább a munka, csak a kukorica tövét kell kapálni. A csoportok ráállnak a sorokra.

— Ki ér ki a sor végére hamarabb és ki után nem marad egy szál gyom se — kiáltja Máté Anna ifj. munkáslány, a második csoport felelőse, azzal szaporán vagdossa kapáját a földbe. A rajvonat megszakad. Egyesek kiválnak belőle, előre-törnek. Máté Anna és a kis tizenhatéves Szász Mariska haladnak az élen. Élen járnak ők a munkában, a tanulásban és a kultúresportban is. Példát mutatnak mindenkinek. De a kollektív többi tagjai sem lustálkodók. Valamennyinek a kis-könyve

150-200 SZAZALEK NAPI MUNKATELJESÍTMÉNYRŐL BESZEL.

Lent a lankán, ahol élesen kanyarodik az Aranyos, a kollektív hét hektár kertészetét malomárok szeli ketté. A malomárokban önműködő óriáskerék meri a gyorsfolyású vizet a csatornába, amelynek százfélé szétágazó erei vizet visznek a kollektív legkisebb palántájához is. A meritőkeréken még frissek a fejszesapások nyomai. Nemrég ácsolták a kollektív gazdaság tagjai. Lányok, férfiak a dinnyésben kapálnak, odébb egy csoport a zöldsgkertben guggol, gyomlálnak. Lejjebb, a part mentén a palántatöltő lányok ajkán dal esendül. Mint a kórusban, egyszerre zendítenek rá „Harcolunk a népért, jobb megélhetésért”. Száll a dal a magasba. A szemközti dombhajlat akácfáin belül hirtelen virgoló szellő kerekedik, felkapja és a kaszásokhoz hajtja a dalt, majd tovább repíti a kapások felé. Aztán száll az ének tovább a falu felé, meg a folyón túlra, ahol kis parcellákön görnyednek, kinlódnak az emberek. Tul a vizen egy percre megáll a munka. Az emberek felfigyelnek, szép a dallam, igazat mond a szöveg, belemarkol a szívekbe.

Odébb, a sokfélével bevett keskeny földéken tul villámsújtott vadkörtefa rezgeti apró leveleit. Valamikor terebélyes koronája alatt sok száraz kenyeret, puliszkát, meg vízbefőtt babot eteltettek le torkukon a

kulákoknak verejtékező napszámok. Most ott áll esonkán, pusztulófélben, árnyéka nem kell már a dolgozóknak. Akik ezelőtt másnak robotoltak, most ebéd idején a kollektív gazdaság fű alatt pihennek, ujságot, könyvet olvasnak. A körtefa gazdája harmadmagával irtja a gyomot. Utánuk, mint a lekaszált rendek, nyulik végig a krumplosorok között a kivágott gaz. A kollektív felől feltörő dal fülöncsapja őket is. A férfi tokája megduzzad, nagyot köp, ujjáival göresösen ragadja a kapa nyelét s mérgében két vágással három fészék krumplit csap ki. Csak annyit mond: — a koszosok! — Érheto ez. Valamikor neki dolgoztak.

Bent a kollektív gazdaság udvarán Imre Vasi új nőtára gyujt: „Építő tavaszok”, Crisan Nicolae fütörésszi a dallamot. Kezükben megvillan a simítókanál, merik a habarcsót, elsímitják, aztán téglát raknak rá. Majd az egyre emelkedő falra újabb sorokat raknak, olyan dísznólat építenek, amelynek a Szovjetunióban vannak. Serényen mozognak, kezük úgy jár, mint a motola. Értik a mesterséget.

PEDIG CSAK EGY HÓNAPJA KÖMÜVESEK.

A szakmát a tordai porcelángyár kömüves mestereitől tanulták, akik segítettek a gazdaság tehénistállóját építeni. A vén gesztenyefák hűvösében röpködnek a forgácsok. A gerendákat faragják az ácsok. Hátul a kertben apró gyermek-sereg hancurozik, kergetőzik. A kollektív tagok gyermekei. Fialat óvónó vigyáz rájuk. Körbeállítja őket, játszanak, énekelnek: „Beültettem kis kertemet a tavasszal”. A gyermekek alig tudnak még beszélni, de már verseket s énekeket tanulnak. Boldogok.

A kollektív gazdaság gyermekotthonának konyháján fő az ebéd. A szakácsné sürgőforog, tizórait készíti a gyermekeknek, vajaskenyeret ken. A konyhaajtóban három kis gyermek ácsorog. Egy szöske kislány a lépcsőn kuporog.

— Na, mit kerestek itt lelkeim? — kérdi a szakácsné kedvesen.

— Ide jöttünk — mondja az egyik gyerek — s lesütött szemekkel rájga mutatoujját.

— A kollektívához tartotok? — Még nem — szepeg a gyermek —, de, de...

— Na, menjetek szépen a kertbe ti is játszani. Vannak ott többben is kollektíván kívüliek...

Még a gyermekek után szól: — Aztán ti is jöjjetek ebédelni —, majd odakiabál az ácsokhoz:

— Lám, lám, a gyermekek megértik, hogy a kollektívánk jó uton halad.

NAGY BALAZS

Készen állanak az aratásra Kisbábon dolgozói

KISBÁBON. — (Levelezőnkől.) A Román Munkáspárt Irányításával Kisbábon szatmármegyei község dolgozó földművesei lendületesen kezdtek hozzá a mezőgazdasági munkálatokhoz. A szalmagabonák gyomlását, valamint az első kapálást már be is fejezték. Rövidesen a második kapálást is befejezik. Minden mezőgazdasági gép, szerszám készen várja a betakarítási munkálatok kezdetét. Községünk dolgozó földművesei

a mezői munkával egyidejűleg legelőt tisztítottak, kutakat takarítottak és újra meszelték az iskola épületét. Mindezeket önkéntes munkával végezték.

A munkálatokat a pártszervezet irányításával, az ideiglenes bizottság ellenőri, hogy a mezőgazdasági munkálatok teljesítésével községünk dolgozó hozzájáruljanak a béke táborának szilárdításához.

Moni Ella

Tasnádesányon már üzemképesek a eséplőgépek

TASNÁDCSANY. — (Levelezőnkől.) Szilágymegyei községünk dolgozói nagy lelkesedéssel vették tudomásul a Román Munkáspárt Központi Vezetősége és a RNK minisztertanácsának az 1950. évi terménygyűjtéssel kapcsolatban hozott határozatát. A pártszervezet felvilágosító munkája következtében dolgozóink megértették azt,

hogy az idejében végzett munka több kenyeret, jobblétet biztosít. Eppen ezért a gyomlálást, az első kapálást idejében teljesítették s a napokban befejezik a második kapálást is. A eséplőgépek javítását befejezték s így minden mezőgazdasági szerszám megjavított állapotban várja a betakarítási munkálatok kezdetét. Décsi Sándor

A RDNSz országos kongresszusának tiszteletére Tiz napközi otthont létesítenek Szatmár megyében

SZATMÁR. — (Tudósítónk telefonjelentése.) A RDNSz a megyei ideiglenes bizottság tanügyi osztályának segítségével a kongresszus tiszteletére tiz új napközi otthont állít fel Szatmár megyében. Erdőd, Krasznaterebes, Ture és Kápolnokmonostor községekben már meg is kezdtek az új napközi otthont létesítésének munkálatait. A RDNSz tagjai önkéntes munkával segítik a napközi otthonok létesítésének előmunkálatiban. A tiz új napközi otthonnal együtt a nyáron 43 ilyen intézményt létesítenek Szatmár megyében.

A kolozsvári I. kerületi RDNSz tagjai fokozzák munkájukat

KOLOZSVÁR. — A RDNSz I. kerületi szervezetének aktivistái szervező és felvilágosító munkájukkal pár nap alatt mintegy 800 békenyilatkozatot gyűjtöttek össze. A békeálírások gyűjtésében kitűnt Studniczki Éva utcafelelős, akinek kerületében minden bécsületés munkásszónya aláírta a békelevél. A szervező munkában élen jár Kiss Dénesné, aki a RDNSz országos kongresszusa tiszteletére háziról-házra járva, két utcában új háztömbfelelősöket szervezett be. Harsan Rózalia utcabizottságot alakított és 5 új tagot szervezett be.

A Körtársaság, Zola Emil, Mikos Kelemen, Molotov. és a Pasteur-utcai utcabizottságok végigtogattak három árvaházat, ahol 165 gyermek részére tésztát és gyümölcsöt osztottak szét a kongresszus tiszteletére. A július 1-én megnyitott nyári napközi-otthonok részére 10 kalácsot alakítottak, ahol 60 játszóruhát varrnak.

Gyárunk, a „Párizsi Kommun” cipőgyár, pártszervezete viták rendezésével és szemléltető propagandával arra törekszik, hogy széleskörű versenyeket szervezzen a nversanyagnal és a segédanyagokkal való takarékoskodásra. E versenyek eredményeképpen az utóbbi két év alatt meg-takarított anyagokból 414.000 pár cipővel gyártottunk többet az előirányzott mennyiségnél.

A gyermekcipő-osztály felsősze kaptafázó (cvikkerái) osztálynak ifjúsági brigádja Lidia Korábelnyikova kompszomolista vezetője nagyszerű eredményeket ért el. A Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának választására szervezett sztahanovista verseny napjaiban 2313 pár cipőt gyártott a terven felül, ugyanakkor 1800 pár cipő segédanyagot, fa-szeget, envyvet, oldószer, cipőszőnalat és egyébbet takarított meg. Lidia Korábelnyikova brigádja büszkén viseli a „kiváló minőségi brigád” címet és olyan minőségi árut termel, amely 6 százalékkal

mulja felül a terv minőségi előirányzatát.

A versenyeredmények mérlegelése alkalmával Korábelnyikova javaslatával állt elő. Azt javasolta, hogy ne csupán általánosságban igyekezzenek takarékoskodni, hanem oly módon, hogy a takarékoskodás kiterjedjen a gyártáshoz szükséges anyagok és kellékek megszerzésére (komplexére).

Lidia Korábelnyikova javaslatára előt az anyagokkal való takarékoskodás, főleg a veszteségek elkerülésére és az anyagok gondos és takarékos használatára szorított. Mai szakaszában a komplex takarékoskodásért folyó harc nemcsak a takarékoskodásra és az anyagok gondos felhasználására irányul, hanem a fokéletes technológiára, a legnagyobb pontosságra és arra is,

hogy minden munkás minden egyes munkamódnál a legmagasabb minőségi színvonalra törekedjen. Ez a mozgalom a szovjet munkások kulturális színvonalának szakadatlan emelkedése következményeként még magasabb fokra emeli a szocialista versenyeket.

A cvikkerái brigádjának kezdeményezésére a gyermekcipő-osztály valamennyi munkása nagy örömmel fogadta. A munkások vállalták, hogy május 1-ig 25.000 pár cipőt gyártanak terven felül és ebből 16.800 párat tisztán csak a megtakarított anyagokból.

A felajánlás teljesítése közben a gyermekcipő-osztály március 31-én 4300 pár kiváló minőségű gyermekcipőt termelt kizárólag megtakarított anyagból.

A komplex takarékosági mozgalom eredete a Szovjetunióban

lákat szerveztek. Ezeknek az iskoláknak vezetésével a gyár legjobb sztahanovistáit, mérnökeit és technikusait bízták meg.

A gyár kollektívájának ma az a feladata, hogy új takarékoskodási lehetőségeket találjon az állítólag elkerülhetetlen „technikai veszteségek” elkerülésére. A gyár közgazdászainak és kalkulátorainak meg kell találniuk az egyének és brigádok takarékosági harcának legjobb nyilvántartási formáit és ezt a nyilvántartást be kell vezetniük a termelés minden ágában. A szocialista versenyek során a komplex takarékoskodás egyik legfontosabb feltétel a kiváló minőség. Megtakarításokat nem szabad a minőség és a szép munka terhére elérni.

A „Párizsi Kommun” cipőgyár-ol elindult takarékosági mozgalom nemcsak a cipőgyárban, hanem a szovjet ipar más ágazataiban is elterjedt. M. Iudin, a „Párizsi Kommun” gyár pártszervezet burótnak titkára.

SPORT

A Hadsereg és a KESE győzött, a Lokomotiva döntetlenül játszott az NB II. vasárnapi fordulóján

NAGYVÁRAD: A kolozsvári Hadsereg együttese ragyogó játékkal 4:0 (2:0) arányban győzött a helyi Lokomotiva ellen.

KOLOZSVÁR: KESE—Lokomotiva (Szatmár) 6:2 (2:2). A kolozsvári egyetemi csapat csak a második félidőben tudta legyőzni az addig kitűnően játszó szatmári vasutascsapatot. A gólokat Avram 2, Zahan, Kovács, Tarau és Dragos (öngól), illetve Kalmár és Candrea szereztek. Candreát a játékvezető a II. félidőben sportszerűtlenségért kiállította.

NAGYBÁNYA: Metalul—Lokomotiva Kolozsvár 1:1 (1:0). Nagy küzdelem után a két csapat megosztzkodott a pontokon.

LUPÉNY: Partizanul—Partizanul (Medgyes) 2:0 (0:0). Az otthonában játszó bányászcsapat megérdemelten győzött.

ARAD: Lokomotiva—Metalul Aranyosgyéres 3:0 (1:0). Az aradi vasutascsapat biztosan győzött.

BRÁD: Metalul (Vörös Acél)—Metalul 2:0 (1:0). Meglepetés a vendég vörösacélik győzelme.

MEGLEPETÉSEK

AZ NB. I.-BEN

BUKAREST: Lokomotiva Bukarest—Lokomotiva Szeben 4:3

(0:2). A szebeni vasutasok már 3:0-ra vezettek, a hajrában azonban a bukarestiek jobbnak bizonyultak s nemcsak az egyenlítést, de a győzelmet jelentő gólt is megszerezték.

Dinamo—Partizanul Bukarest 4:3 (2:2). A lekésőbb és jobb erőnlétű Dinamo megérdemelten győzött.

PETROZSÉNY: Partizanul—Haladás ICO 2:1 (1:1). Nagy meglepetés a tavalyi bajnok Haladás veresége a sereghajtó Partizanultól.

MAROSVÁSÁRHELY: Hadsereg—Lokomotiva RATA 0:0. Nagy küzdelem után gólnélküli döntetlennel végződött a mérkőzés.

RESICA: Metalul—Vörös Lobogó UTA 0:0. Az aradi csapatot csak a ragyogó formában védő Márki mentette meg a vereségtől.

TEMESVÁR: TESE—Lokomotiva 1:0 (1:0). A helyi rang-

adót nagy küzdelem után Chioresan góljával az egyetemi csapat nyerte.

AZ NB I. ÁLLÁSA:

1. Hadsereg	9	5	3	1	16:8	13
2. V. L. UTA	9	5	2	2	14:6	12
3. Haladás ICO	9	5	2	2	14:10	12
4. Lok. Buk.	9	4	3	2	17:14	11
5. Dinamo	9	5	1	3	23:21	11
6. Part. Buk.	9	3	3	3	20:20	9
7. TESE	9	3	3	3	8:11	9
8. Lok. Mvhely	9	2	4	3	12:12	8
9. Lok. Tem.	9	3	1	5	15:13	7
10. Met. Resica	9	2	3	4	15:19	7
11. Part. Petr.	9	2	1	6	15:26	5
12. Lok. Szeben	9	0	4	5	10:19	4

AZ NB II. ÁLLÁSA:

1. KESE	9	6	2	1	24:6	14
2. Part. Lupény	9	5	3	1	13:7	13
3. Hads. Kvár	9	5	2	2	17:6	12
4. Part. Med	9	6	0	3	13:10	12
5. Lok. Kol	9	4	3	2	20:10	11
6. Lok. Arad	9	4	2	3	12:9	10
7. Lok. Nagyv.	9	3	2	4	12:14	8
8. Met. Nábánya	9	3	1	5	7:20	7
9. Met. Argyér.	9	2	2	5	13:16	6
10. Lok. Szatm.	9	3	0	6	12:21	6
11. Met. V. A.	9	3	2	5	4:12	6
12. Met. Brad	9	1	1	7	9:25	3

Kettős RNK kupamérkőzés lesz szerdán és csütörtökön Kolozsváron

BUKAREST. — A Labdarugó Szövetség június 14-ére és 15-ére tűzte ki a RNK Kupa mérkőzések következő fordulóját, amelynek során Kolozsváron két mérkőzést játszanak le. Szerdán 6

órakor KESE—Hadsereg (Szamosfalva), csütörtökön pedig Hadsereg (Kolozsvár)—Lokomotiva (Marosvásárhely) mérkőzésre kerül sor.

5:1 (2:0). KESE—Spárták Sziget 24:0 (10:0). KESE—Lokomotiva Nagybanya 16:3 (8:0). Lokomotiva—Spárták 6:4 (1:4). Haladás—Spárták 5:1 (3:0). KESE—Haladás 19:2 (13:0).

KAPASBÓL

A MAGYAR NB. I. vasárnapi utolsó előtti fordulójának eredményei: Honvéd—ÉDOSz 0:0, Vasas—Salgótarján 1:0, Csepel—Olajmunkás 2:0, Győri Vasas—Dózsa 5:3, Textiles—Postás 3:0, Szombathely—Előre 4:1, Dorog Teherfuvar 2:2, Soroksár—Debrecen 4:2.

A bajnokság állása: Honvéd 48 pont, ÉDOSz 44, Textiles 42, Csepel 36, Dózsa 35, Vasas 33, Győr 33, Teherfuvar 30, Salgótarján 28, Postás 28, Dorog 26, Szombathely 23, Előre 17, Olajmunkás 15, Debrecen 13, Soroksár 13 pont.

*

KÉT UJ ORSZÁGOS atlétikai rekord volt vasárnap Kolozsváron. A női gránát dobásban Plattner Mária (KESE) 35.86 méterrel új országos rekordot állított fel, míg a 200 m. gátfutásban Marx Lothar (KESE) 27.2 mp-el beállította az országos rekordot.

*

A MAGYAR ifjúsági válogatott 3:2 arányban győzött Prágában Csehszlovákia ellen.

*

A DIÓSGYŐR csapata is bejutott a magyar NB. I.-be, mert 3:1 arányban győzött a vasárnapi rangadó mérkőzésen az ózdiak ellen.

Színház — Mozi — Opera

A MAROSVÁSÁRHELYI SZÉKELY SZÍNHÁZ VENDEGJÁTEKA

Junius 12. Hétfő 8 órakor: „KIS-POLGÁROK“, Nagybanya.
Junius 13. Kedd 8 órakor: „AZ ESZ BAJJAL JÁR“, Szatmár.
Junius 14. Szerda 8 órakor: „DUDVA“, Szatmár.
Junius 15. Csütörtök 8 órakor: „KISPOLGÁROK“, Szatmár.
Junius 16. Péntek 8 órakor: „AZ ESZ BAJJAL JÁR“, Szatmár.
Junius 17. Szombat 8 órakor: „DUDVA“, Nagykároly.

MOZIK MŰSORA:

NÉPMOZGÓ (POPULAR): A SZÓROCSINCZI VÁSÁR. Előadások:

VILLANYSZERELŐKET ALKALMAZ

A KOLOZSVÁRI TARTOMÁNYI VILLAMOSTÁRSASÁG

Jelentkezés a káderosztályon, December 30-utca 27. szám.

APRÓHIRDETÉS

VESZÜNK Opera- és Hangversenykalauz. Zenei, Technikai, Irodalmi, Művészeti Lexikonokat. Zenetörténet, 16 és 10 kötetes Propillen Kunzgeschicht, Ady, Reviczky, Tóth, Illyés verseskötetek. Révati, „Uhu“ cég, Molotov-utca 32, kapuban. — **GAZKÁLYHA**, zongora, mérleg, jég-szekrény, redőnyös szekrény eladó. Dózsa György-utca 22, ajtó 9. — **A „HERBÁK JÁNOS“ MŰVEK** keres használt cserfuvarozására fuvarost. Az érdekeltek ajánlatukat adják be a vállalat szállítási irodájába. — **ELADÓ** jókarban levő férfi kerékpár. Pugarilor-utca 57. — **SELYEM PIHEPAPLAN** két darab eladó. Tamás András-utca 4, délután 5—7. — **MÉRŐKI MŰSZERT** megvételre keresek. Ajánlatot „Precizió“ jellegre a kiadóra kérek. — **KÉTSZEMÉLYES**, díofurnéros rökámié eladó. Holdvilág-utca 14. — **ZONGORA** Stingl-márka eladó. Linceg-utca 6, délután 2 és 4 óra között. — **A „HERBÁK JÁNOS“ MŰVEK** keres soder és homok szállítására fuvarosokat. Az érdekeltek ajánlatukat mielőbb adják be a vállalat szállítási irodájába. — **VESZÉK** családi kis házat 100.000 lejig. Lehet vidéken is. Ajánlatokat „Beköltözhető“ jellegre a kiadóra. — **TRAFIKBA** 100 százejékos hadirokkant társat keres. Cim a kiadóban. — **ÖRÖKLAKÁSOK**, telkes családi házak, vilákl, gyümölcsösök eladók. Mezey-ügynökség. Dózsa György-utca 16. — **VESZÜNK SÜRGŐSEN:** automata Berkel- és Terezi-mérlegeket, tizedes mérlegeket, 200 literes vashordókat, jég-szekrényeket, villamos jég-szekrényeket és üzleti berendezéseket. „Alimentara“ Állami Kereskedelmi Vállalat, Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 5.

Elveszett iratok

PIERDERI DE ACTE

Urmátoarele acte personale au fost pierdute și posesorii lor le declară nule de drept în mánile oricui s'ar afla:

FACTURILE Nr. 467, 470, 480, 483, 491, 497, eliberate de Intreprinderea de Stat „Competrol“, Cluj, Comitetului Provizoriu Urban, Cluj, 2972

ADLER DAVID, Cluj, Calea Traian Nr. 9, Livretul Militar, eliberat în anul 1946 de C. T. Cluj. MAXIM GRIGORE, Manastiren: jud. Cluj, Buletinul de inscriere la Bir. Pop., eliberat în anul 1946, de Primaria Manastiren: jud. Cluj, Buletinul de inscriere la Bir. Pop., eliberat de Centr. Instructie din Sfântu-Gheorghe, Carnet Sindical, eliberat de Sind. Agricoli din Manastiren.

BEDÓ ERZSEBET, Cluj, Str. Armata Rosie Nr. 23, cartea de membru Nr. 7208, eliberat de Cooperativa „Victoria“, Cluj.

Dr. DANILA PALADE CORNELIA, Uioara, Str. Closca Nr. 15, Certificatul provizoriu de Doctor în Medicina și Chirurgie, eliberat în anul 1948, de Fac. de Medicina al Univ. V. Babeș, Cluj.

INTREPRINDEREA SOVROM-CONSTRUCTIE Nr. 3, Cluj, Str. József Attila Nr. 3, Autorizatia de Circulatie Camion „Praga“ Nr. 22.907, eliberat în Bucuresti, Permis fiscal din Cluj, Autorizatie de RATA, eliberata în Bucuresti.

GHIDRAI GHEORGHE, Cluj, Str. Metlor Nr. 23, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 19.980—1947, eliberat de Politia Cluj 2993

SZABÓ ÁRPAD, Cluj, Str. Gh. Asachi Nr. 7, cartea de membru Nr. 113.203—302—1950, eliberat de Sindicatul Metalo-Chimice, Cluj.

5, 7, 9. Vasárnap délután 3 órától. CAPITOL: VALAHOL BIZONIA-BAN. Előadások: 5, 7, 9. Vasárnap délután 3 órától.

MUNKÁS MOZGÓ: A HETFEJU SÁRKÁNY. Előadások: 5, 7, 9. Vasárnap délután 3 órától.

VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ: VALAHOL BIZONIA-BAN. Előadások: 4, 6, 8.

„UJ IDŐK“ MOZGÓ: Román hirdató 20 sz. — Szovjet hirdató 9. sz. — Szoviet sport Norvégiában 2 felvonás. — A természet titkai 4 felvonás. — Előadások kezdete mindennap 5 órától, vasárnap délután 3 órától.

R. P. R. Judecatoria Populara Urbana Cluj, Dosar Nr. 2557—1950. CITATIE. Kuzsel Francisc dom, in loc necunoscut este citat la aceasta instantă, camera Nr. 25, pentru ziua de 13 Iunie 1950, ora 8 in calitate de parat in procesul de divort. In caz de neprezentare judecata se va face in lipsa. Judecator: (ss) Rusu. Greffier: (ss) Indescifrabil, L. S. 3018

R. P. R. Judecatoria Populara Urbana Cluj, Dos. Nr. 886—1950. DISPOZITIVUL cartii de judecata civila Nr. 886—1950, Judecata in numele legii hotareste: Admita actiunea reclamantei Aurelia Agoston, nasc. Schwartz din Cluj, Str. Bezerédi Nr. 6, contra sotului sau, Agoston Emeric, cu domiciliu necunoscut si in consecinta declara desfacuta casatoria dintre parti incheiata la 24 Decembrie 1919 in fata Ofiterului starii civile din Dej. Divortul se pronunta din vina paratului. Cu apel in 15 zile dela comunicare. Data si cetia in sedinta publica, azi 10 Mai 1950. Judecator: (ss) Dr. O. Rusu, Asesor: (ss) I. Balogh, (ss) A. Pap, Greffier: (ss) V. Moldovan, L. S.

R. P. R. Judecatoria Populara Urbana Cluj, Dos. Nr. 1657—1950. DISPOZITIVUL cartii de judecata civila Nr. 1657—1950, Judecata in numele legii hotareste: Admita actiunea de divort intentata de recl. Perdea Iuliana, nasc. Ghiotan, domiciliata in Cluj, Str. Manastur Nr. 8, contra sotului Perdea Romulus, cu domiciliu necunoscut si in consecinta declara desfacuta casatoria contractata intre susnumitul prin actul de casatorie Nr. 335 din 10 Iulie 1926 la Ofiterul starii civile, Cluj. Obliga ca paratul Perdea Romulus sa plateasca suma de 4000 Lei in folosul Statului drept taxe de actiune, intrucat reclamanta a servit de act de paupertate. Cu apel. Data si cetia in sedinta publica azi, 18 Mai 1950. Judecator: (ss) L. Decusara. Asesor: (ss) S. Moldovan, (ss) A. Bera, Greffier: (ss) D. Hrib, L. S.

VESZÜNK: 3 fázisa automata motorvédők kapcsolót, 2—20 Amperig. Industria Chimico-Farmaceutica Nr. 3, Kolozsvár, Székely Mózes-utca 5. sz.

„UJ IDŐK“ MOZGÓ Műsor június 12—18-ig: ROMÁN HIRADÓ 20. sz. SZOVJET HIRADÓ 9. sz. SZOVJET SPORT NORVÉ. GIÁBAN. 2 felvonás. A TERMÉSZET TITKAI 4 felvonás. Előadások kezdete mindennap 5 órától, Vasárnap 3 órától.

A Comercial tordai ügynöksége vásárol 4 DARAB TOLÓSZÜLYOS MÉRLEGET, egyenként 1000 kg-ig. Ajánlatok Agencie Comercial, Turda, P. Stafia 16. címre küldendők.

Világosság

Szerkesztőség: Horea-ut 6., II. emelet. Telefon: 15—35. — Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19—11. — Laptulajdonos: „Petőfi“ Lap- és Könyvkiadó RT. Felelős szerkesztő: LÁZÁR JÓZSEF. Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézmények és vállalatok évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekszámla 115.023.

Kosárlabdában 39:29, vízilabdában 5:3-ra győzött Kolozsvár válogatottja

Vasárnap délelőtt a Gh. Gheorghiu-Dej sporttelepen 500 főnyi közönség előtt játszották le a Kolozsvár—Nagyvárad városok közötti kosárlabda mérkőzést, amelyet a hazai csapat nagy küzdelem után 39:29 (16:14) arányban nyert meg. Az első félidőben és a szünet utáni első negyedórán egyenlő ellenfelek küzdöttek, a hajrában azonban a lendületesebb kolozsvári csapat biztosan szerezte meg a győzelmet.

Kosárdobók: Chioreanu 9, Pop 2, Lukács 4, Gamentzi 2, Ördög 3, Nees II. 5, Russu 4.

A Vörös Lobogó Dermata csapata a kerületi labdarugó bajnokság győztese

KOLOZSVÁR. — Nagy érdeklődés mellett, 2000 néző előtt játszották le vasárnap délelőtt Szamosfalván a kerületi labdarugó-bajnokság rangadó mérkőzését, a Vörös Lobogó Dermata—Hadsereg Szamosfalva találkozót. Mindvégig izgalmas, nagyiramu mér-

Szabó I. I, Szabó II. 7, Danszki 2, illetve Hottya I. 9, Ziegler 7, Ványa 2, Medve 4, Hottya II. 4 és Szilágyi 3. — A városi strandfürdőben kisszámú közönség előtt játszották le vasárnap délután a Kolozsvár—Bukarest városok közötti vízilabda mérkőzést. A kolozsvári együttes különösen a II. félidőben játszott kitűnően és biztosan győzött 5:3 (1:1) arányban.

Góldobók: Jordáky 3, Aranyosi és Sarkadi, illetve Crisan 2 és Patrichi. Vancea (Marosvásárhely) a mérkőzést jól vezette.

közösen Bóth góljával a Vörös Lobogó Dermata csapata győzött 1:0 (1:0) arányban. Ezzel a győzelmével a börtvári csapat nyerte meg a kerületi labdarugó-bajnokság tavaszi fordulóját.

Dr. Russu a mérkőzést kitűnően vezette.

A KESE csapata veretlenül nyerte a kézilabda bajnokságot

KOLOZSVÁR — Három napon keresztül folytak a Gh. Gheorghiu-Dej stadionban a megyék közötti kézilabda bajnokság küzdelmei, amikben résztvettek a KESE női és férfi csapata is. Vasárnap délelőtt a Kolozsvár—Nagyvárad találkozót játszották le. A KESE női és férfi csapata nyerte

meg. Különösen az egyetemi fiúk játszottak kitűnően. Részletes eredmények:

Női mérkőzések: KESE—Lokomotiva Nagybanya 2:2 (2:0). Veszük szakszervezet—Lokomotiva Nagybanya 2:1 (1:1). KESE—Veszük Szakszervezet 4:0 (2:0). Férfi mérkőzések: Lokomotiva Nagybanya—Haladás Nagyvárad